

Codul-cadru de etică și deontologie universitară

Capitolul I. Domeniul de aplicare și principii generale

Art.1 Codul-cadru de etică și deontologie universitară, denumit în continuare „Cod”, reglementează cadrul general privind principiile și normele de etică și deontologie universitară și este obligatoriu pentru categoriile de personal prevăzute în Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările ulterioare, precum și pentru alte persoane care au avut sau au calitatea de membri ai comunității academice după data intrării în vigoare a legii ante menționate.

Art.2

(1) Prezentul Cod are drept scop creșterea calității în procesul educațional și de cercetare, precum și o consolidarea unui climat de încredere și respect la nivelul comunităților universitare, prin reglementarea conduitei tuturor membrilor comunității academice din cadrul instituțiilor de învățământ superior, furnizând principii și valori pe baza cărora se pot stabili modele de comportament, de coeziune și de valorizare a potențialului comunității academice.

(2) Responsabilitatea și obligativitatea respectării normelor de etică și deontologie universitară revine tuturor membrilor comunității academice din cadrul fiecărei instituții de învățământ superior, în contextul răspunderii publice a instituțiilor de învățământ.

Art.3 Principiile aplicabile eticii și deontologie universitare sunt:

- a) principiul libertății academice;
- b) principiul răspunderii publice;
- c) principiul echității;
- d) principiul nediscriminării și egalității de șanse;
- e) principiul transparenței;
- f) principiul integrității morale și profesionale;
- g) principiul dreptului la apărare;
- h) principiul independenței față de orice influență morală, științifică, religioasă, politică, economică sau de altă natură în activitatea didactică sau științifică;
- i) principiul respectării drepturilor și libertăților membrilor comunității academice;
- j) principiul responsabilității morale, sociale și profesionale;
- k) principiul garantării identității culturale a tuturor membrilor comunității academice și dialogului intercultural;
- l) principiul imparțialității și al obiectivității;
- m) principiul promovării interesului superior al beneficiarului direct.

Art.4 În sensul prezentului cod, termenii și expresiile de mai jos au următoarea semnificație:

- a) coautor al unei publicații - orice persoană nominalizată în lista de autori a unei publicații științifice;
- b) confecționarea de rezultate sau date - raportarea de rezultate sau date fictive, care nu sunt rezultatul real al unei activități de cercetare-dezvoltare;
- c) falsificarea de rezultate sau date - raportarea selectivă sau respingerea datelor ori a rezultatelor nedorite, manipularea reprezentărilor sau a ilustrațiilor, alterarea aparatului experimental ori numeric pentru a obține datele dorite, fără a raporta alterările efectuate, în scopul denaturării adevărului științific;
- d) plagiatul - prezentarea drept creație sau contribuție științifică pretins personală într-o operă scrisă, inclusiv în format electronic, a unor texte, idei, demonstrații, date, teorii, rezultate sau metode științifice preluate din opere scrise, inclusiv în format electronic, ale altor autori, fără a menționa acest lucru și fără a face trimitere la sursele originale;
- e) autoplagiatul - republicarea unor părți substanțiale din propriile publicații anterioare, inclusiv traduceri, fără a indica în mod corespunzător sau a cita originalul;

- f) cinstea și corectitudinea – în exercitarea funcției și în îndeplinirea atribuțiilor, membrii comunității universitare trebuie să fie de bună – credință.

Capitolul II. Monitorizarea și controlul aplicării normelor de etică și deontologie universitară

Art.5 Comisia Națională de Etică a Managementului Universitar, denumită în continuare CNEMU, se pronunță cu privire la situațiile conflictuale referitoare la nerespectarea eticii managementului universitar și acelor care vizează încălcarea răspunderii publice.

Art.6 La nivelul fiecărei instituții de învățământ superior, se înființează comisii de etică universitară, cu un mandat de 4 ani. Comisia de etică universitară acționează independent față de orice altă structură sau persoană din cadrul instituției de învățământ superior.

Art.7 Regulamentul-cadru privind organizarea și funcționarea comisiilor de etică universitară, de la nivelul instituțiilor de învățământ superior, se aprobă prin ordin al ministrului educației.

Art.8 Comisiile de etică universitară din instituțiile de învățământ superior, constituite în scopul prevenirii și eliminării faptelor care pot genera elemente sau practici lipsite de etică, analizează sesizările cu privire la săvârșirea faptelor ce pot constitui abateri de la etica și deontologia universitară.

Art.9 Încălcările normelor de etică și deontologie universitară se verifică de comisiile de etică universitară. Orice persoană poate sesiza comisia de etică universitară din instituția de învățământ superior cu privire la săvârșirea unei fapte ce poate constitui abatere de la etica și deontologia universitară. Sesizarea se face în scris sau online și se înregistrează la registratura instituției de învățământ.

Art.10

(1) Pentru a fi admisibile, sesizările prevăzute la art. 9, trebuie să conțină în mod cumulativ și obligatoriu următoarele:

- a) semnătura persoanei care formulează sesizarea;
- b) datele de identificare a persoanei fizice sau juridice care formulează sesizarea, respectiv: numele și prenumele, codul numeric personal (CNP), adresa de domiciliu, adresa de corespondență electronică, pentru persoanele fizice, și date de identificare și adresele oficiale ale instituției, asociației, organizației etc., pentru persoanele juridice, alături de indicarea datelor de corespondență ale acesteia;
- c) o motivare argumentată privind nerespectarea normelor de etică și deontologie profesională cu exemple concrete și cu indicarea considerentelor justificative și a surselor de documentare.

(2) Sesizările care nu îndeplinesc criteriile de admisibilitate prevăzute la alin. (1) sunt respinse ca inadmisibile de către comisiile de etică universitară.

Art.11 Hotărârile comisiilor de etică, de admitere sau respingere pot fi contestate la Comisia Națională de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare, denumită în continuare CNATDCU sau la Comisia Națională de Etică a Managementului Universitar, denumită în continuare CNEMU, după caz.

Art.12 Comisiile de etică universitară din instituțiile de învățământ superior garantează dreptul oricărei persoane de a beneficia de un tratament imparțial, echitabil și obiectiv.

Capitolul III. Norme generale de etică și deontologie universitară

Secțiunea 1 - Norme de etică și deontologie în activitatea didactică și de cercetare universitară

Art.13 Normele prevăzute de prezentul cod sunt obligatorii pentru toată comunitatea academică din cadrul instituțiilor de învățământ superior și pot fi completate prin codurile de etică și deontologie universitară elaborate de instituțiile de învățământ superior.

Art.14 Normele de etică și deontologie universitară includ:

- a) norme de etică și deontologie în activitatea didactică și de cercetare universitară;
- b) norme de etică și deontologie în activitatea de comunicare, publicare, diseminare și popularizare științifică;
- c) norme de etică și deontologie în exercitarea atribuțiilor aferente funcțiilor de conducere;
- d) norme de etică și deontologie privind respectarea ființei și demnității umane;
- e) norme de etică și deontologie aplicabile studenților, studenților-doctoranzi, cercetătorilor post doctoranzi sau altor categorii de cursanți
- f) norme de etică specifice principiilor canonice și dogmatice ale cultului respectiv, care nu contravin normelor prevăzute la lit. a) - e).

Art.15 În activitatea didactică și de cercetare universitară, normele de etică și deontologie obligă personalul didactic și de cercetare să aibă o conduită conform căreia:

- a) să raporteze rezultate sau date reale ale unei activități de cercetare – dezvoltare proprii;
- b) să raporteze date experimentale, date obținute prin calcule sau simulări numerice pe calculator ori de date sau rezultate obținute prin calcule analitice ori raționamente deductive, ca rezultat al activității proprii;
- c) să se abțină de la orice activitate care îngreunează, împiedică sau sabotează activitatea didactică sau de cercetare a altor persoane, inclusiv prin blocarea nejustificată a accesului la spațiile destinate cercetării universitare, prin avarierea, distrugerea ori manipularea aparaturii experimentale, a echipamentului, a documentelor, a programelor de calculator, a datelor în format electronic, a substanțelor organice sau anorganice ori a materiei vii necesare altor persoane pentru derularea, realizarea sau finalizarea activităților didactice sau de cercetare;
- d) să respecte regimul juridic al conflictului de interese și al incompatibilităților prevăzute la art. 20 și 21 și să dezvăluie situațiile de conflicte de interese sau incompatibilități în activitatea de evaluare;
- e) să respecte confidențialitatea în evaluare;
- f) să se abțină de la orice faptă de discriminare, în cadrul evaluărilor, pe criterii de discriminare, astfel: orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice;
- g) să fie obiectivi în derularea procedurilor de evaluare. În activitatea didactică evaluarea și notarea performanțelor și realizărilor academice ale beneficiarilor direcți respectă politicile de notare ale instituției de învățământ superior și criteriile de notare prestabilite;
- h) să nu plagieze;
- i) să respecte prevederile și procedurile legale care privesc etica și deontologia universitară prevăzute în prezentul cod și în codurile de etică și deontologie universitară;
- j) să pună în aplicare sancțiunile stabilite de către comisiile de etică universitară, de CNATDCU sau CNEMU;
- k) să respecte specificul dogmatic și canonic al cultului fondator, în cazul învățământului confesional;
- l) să respecte legislația în vigoare referitoare la cercetarea efectuată pe subiecți umani sau prin experimente desfășurate cu ajutorul animalelor și a oricăror altor elemente ce țin de etica cercetării;

- m) să menționeze în rezultatele cercetării toate persoanele care și-au dat acordul și au fost implicate în activitatea de elaborare a cercetării sau creației intelectuale, acestea urmând să beneficieze de toate drepturile care decurg din aceasta.

Secțiunea a 2 a - Norme de etică și deontologie în activitatea de comunicare, publicare, diseminare și popularizare științifică

Art. 16 În activitatea de comunicare, publicare, diseminare și popularizare științifică, normele de etică și deontologie obligă toți membrii comunității academice la:

- a) obținerea acordului unei persoane pentru includerea în lista de autori a unei publicații științifice;
- b) publicarea sau diseminarea unor rezultate, ipoteze, teorii ori metode științifice nepublicate cu obținerea autorizării a tuturor autorilor;
- c) scrierea de informații corecte și reale în solicitările de granturi sau de finanțare, în dosarele de candidatură pentru abilitare, pentru posturi didactice sau de cercetare;
- d) acceptarea și menționarea în rezultatul cercetării ca autori doar a persoanelor care au participat efectiv la elaborarea acestuia, precum și menționarea tuturor persoanelor implicate, după obținerea acordului acestora, în activitatea de elaborare a cercetării;
- e) indicarea tuturor surselor bibliografice utilizate;
- f) menționarea surselor de finanțare a proiectelor de cercetare în cazul tuturor rezultatelor din cadrul acelor proiecte.

Secțiunea a 3 a - Norme de etică și deontologie în exercitarea atribuțiilor aferente funcțiilor de conducere

Art. 17 În exercitarea atribuțiilor aferente funcțiilor de conducere, normele de etică și deontologie obligă personalul care exercită funcții de conducere la:

- a) respectarea regimului juridic al răspunderii publice;
- b) abținerea invocării funcției în vederea obținerii calității de autor sau coautor al publicațiilor persoanelor din subordine;
- c) interzicerea folosirii autorității pentru a obține salarizare, remunerare sau alte beneficii materiale din proiectele de cercetare-dezvoltare conduse ori coordonate de persoane din subordine;
- d) interzicerea folosirii autorității pentru a obține calitatea de autor sau coautor al publicațiilor persoanelor din subordine ori pentru a obține salarizare, remunerare sau alte beneficii materiale pentru soți, afini ori rude până la gradul al III-lea inclusiv;
- e) interzicerea obstrucționării activității comisiei de etică universitară sau a unei comisii de analiză în cursul cercetării unor abateri de la etica și deontologia universitară;
- f) să respecte prevederile și procedurile legale care privesc etica și deontologia universitară prevăzute în prezentul cod și în codurile de etică și deontologia universitară;
- g) să pună în aplicare sancțiunile stabilite de către comisiile de etică universitară, de CNATDCU sau CNEMU.

Art. 18 Pentru respectarea ființei și demnității umane, normele de etică și deontologie obligă membrii comunității academice la:

- a) respectarea dreptului la educație a beneficiarilor direcți;
- b) respectarea drepturilor tuturor membrilor comunității academice;
- c) a se abține de la agresiuni verbale, fizice și tratamente umilitoare atât asupra beneficiarilor direcți ai educației, cât și a celorlalți membri ai comunității academice;
- d) interzicerea solicitării, acceptării sau colectării unor sume de bani, cadouri sau prestarea anumitor servicii, în vederea obținerii de tratament preferențial sau alte avantaje;

- e) respectarea demnității beneficiarilor direcți ai dreptului la educație și a prestigiului profesiei;
- f) recunoașterea profesiei, a responsabilității și a încrederii conferite de societate, precum și a obligațiilor interne ce derivă din această încredere;
- g) interzicerea oricărei forme de exploatare, hărțuire sau discriminare pe motive politice, de rasă, religie, sex, orientare sexuală, origine națională, statut marital, handicap și/sau condiție medicală, vârstă, cetățenie sau alte motive arbitrare sau personale;
- h) respect, onestitate, integritate, solidaritate, cooperare, corectitudine, toleranță, sprijin reciproc, confidențialitate, competiție loială și relații colegiale.

Secțiunea a 4 a – Norme de etică și deontologie aplicabile studenților, studenților-doctoranzi, cercetătorilor post doctoranzi sau altor categorii de cursanți

Art. 19 În exercitarea calității de studenți, studenți-doctoranzi, cercetători post-doctoranzi sau cursanți, normele de etică și deontologie îi obligă la:

- a) respectarea drepturilor de autor ale altor persoane în lucrările elaborate;
- b) elaborarea și susținerea de lucrări originale de evaluare la nivel de disciplină și lucrări originale de finalizare a studiilor;
- c) respectarea normelor generale de etică și deontologie ale comunității universitare.

Secțiunea a 5 a – Conflictul de interese

Art. 20 Reprezintă conflict de interese următoarele situații:

- a) ocuparea concomitentă de funcții de către persoanele care se află în relație de soți, afini și rude până la gradul al III-lea inclusiv, în situația în care unul se află față de celălalt într-o poziție directă de conducere, control, autoritate sau evaluare instituțională la orice nivel în aceeași instituție de învățământ superior;
- b) participarea în calitate de membru în comisii de doctorat, comisii de evaluare sau comisii de concurs, în situația în care decizia vizează soții, rudele sau afinii până la gradul al III-lea inclusiv;
- c) participarea în cadrul aceleiași comisii, constituite conform legii, a persoanelor care au calitatea de soț/soție, rudă sau afin până la gradul al III-lea inclusiv;
- d) participarea unei persoane, care are calitatea de membru în comisii ale Ministerului Educației, la analiza unei situații care are legătură cu instituția din care face parte ca membru al comunității academice.

Secțiunea a 6 a – Incompatibilități

Art. 21 Incompatibilitatea este reprezentată de următoarele situații:

- a) situația în care o persoană deține sau exercită în cumul funcțiile de conducere de rector, de prorector, de decan, de prodecan, de director de departament sau director de unitate de cercetare-dezvoltare, proiectare sau microproducție, director de filială/extensie universitară sau funcția de președinte al senatului universitar și o funcție de conducere prevăzută la art. 131 alin. (2) din Legea învățământului superior nr.199/2023, cu modificările ulterioare;
- b) situația în care o persoană deține sau exercită una dintre funcțiile de conducere de rector, de prorector, de decan, de prodecan, de director de departament sau director de filială/extensie universitară și este numită sau aleasă în funcția de ministru, secretar de stat, primar, viceprimar sau de președinte al consiliului județean;

- c) situația în care un ordonator de credite din cadrul unei instituții de învățământ superior deține sau exercită, în paralel, o altă funcție în calitate de ordonator de credite al unei instituții publice centrale sau locale;
- d) situația în care o persoană deține în cumul calitatea de membru în consiliul de administrație al instituției de învățământ superior de stat și calitatea de asociat sau acționar la o societate comercială înființată de instituția de învățământ superior de stat în condițiile art. 16 alin. (1) din Legea învățământului superior nr.199/2023, cu modificările ulterioare.

Art. 22

(1) Persoanele aflate în situația de incompatibilitate au la dispoziție 15 zile pentru eliminarea situației de incompatibilitate, inclusiv prin suspendarea din una dintre funcții.

(2) În cazul existenței unui conflict de interese, cadrul didactic sau de cercetare este obligat să înceteze realizarea oricărei activități prevăzute la art. 20 lit. a) - c) și să îl informeze de îndată pe șeful ierarhic căruia îi este subordonat direct. Acesta este obligat să ia măsurile care se impun pentru exercitarea cu imparțialitate a activităților specifice, în termen de cel mult 3 zile de la data luării la cunoștință.

(3) În cazurile prevăzute la alin. (2), la propunerea șefului ierarhic căruia îi este subordonat direct cadrul didactic sau de cercetare în cauză, se desemnează altă persoană, care are aceeași pregătire și nivel de experiență.

(4) În cazul existenței unui conflict de interese prevăzut la art. 20 lit. d), persoana în cauză este obligată să se abțină în a lua parte la luarea deciziilor comisiei privind speța vizată de conflictul de interese. În această situație abținerea nu este luată în considerare la stabilirea rezultatului votului.

Capitolul IV. Răspunderea pentru respectarea normelor de etică și deontologie universitară

Secțiunea 1 – Abateri de la normele de etică și deontologie universitară

Art. 23 Persoanele care au avut sau care au calitatea de membru al comunității academice și au săvârșit abateri după data intrării în vigoare a Legii învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările ulterioare răspund civil, administrativ, profesional sau disciplinar, după caz.

Art. 24 Abaterile de la normele de etică și deontologie în activitatea didactică și de cercetare universitară, prevăzute la art. 15 includ:

- a) confecționarea de rezultate sau date și prezentarea lor ca date experimentale, ca date obținute prin calcule sau simulări numerice pe calculator ori ca date sau rezultate obținute prin calcule analitice ori raționamente deductive;
- b) falsificarea de date experimentale, de date obținute prin calcule sau simulări numerice pe calculator ori de date sau rezultate obținute prin calcule analitice ori raționamente deductive;
- c) îngreunarea deliberată, împiedicarea sau sabotarea activității didactice sau de cercetare a altor persoane, inclusiv prin blocarea nejustificată a accesului la spațiile destinate cercetării universitare, prin avarierea, distrugerea ori manipularea aparaturii experimentale, a echipamentului, a documentelor, a programelor de calculator, a datelor în format electronic, a substanțelor organice sau anorganice ori a materiei vii necesare altor persoane pentru derularea, realizarea sau finalizarea activităților didactice sau de cercetare;
- d) încălcarea regimului juridic al conflictului de interese și al incompatibilităților prevăzute la art. 20 și art. 21 și nedezvăluirea situațiilor de conflicte de interese sau incompatibilități în activitatea de evaluare;
- e) nerespectarea confidențialității în evaluare;

- f) discriminarea, în cadrul evaluărilor, pe criterii prevăzute de art. 2 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- g) fraudarea evaluării;
- h) plagiatul;
- i) nerespectarea prevederilor și procedurilor legale care privesc etica și deontologia universitară prevăzute în prezenta lege și în codurile de etică și deontologie universitară, care fac parte din cartea universitară, după caz, inclusiv nepunerea în aplicare a sancțiunilor stabilite de către comisiile de etică universitară, de CNATDCU sau CNEMU;
- j) nerespectarea specificului dogmatic și canonic al cultului fondator, în cazul învățământului confesional;
- k) afectarea integrității procesului de evaluare prin:
  - i. nerespectarea metodelor de evaluare prevăzute în fișa disciplinei;
  - ii. examinarea de către un cadru didactic a unei persoane care îi este soț/soție, rudă până la gradul al III-lea, fără anunțarea prealabilă a conducerii facultății în vederea identificării unor posibile soluții care să garanteze integritatea evaluării.

Art. 25 (1) Abaterile de la normele de etică și deontologie în activitatea de comunicare, publicare, diseminare și popularizare științifică, prevăzute la art. 16 includ:

- a) includerea în lista de autori a unei publicații științifice a unei persoane fără acordul acesteia;
- b) publicarea sau diseminarea neautorizată de către autori a unor rezultate, ipoteze, teorii ori metode științifice nepublicate;
- c) introducerea de informații false în solicitările de granturi sau de finanțare, în dosarele de candidatură pentru abilitare, pentru posturi didactice sau de cercetare.
- d) neindicarea tuturor surselor utilizate;
- e) omiterea unor persoane implicate în activitatea de elaborare a cercetării sau creației, acestea neputând să beneficieze de toate drepturile care decurg din aceasta;
- f) omiterea menționării surselor de finanțare a proiectelor de cercetare în cazul tuturor rezultatelor din cadrul acelor proiecte.

(2) Abaterile de la normele de etică și deontologie în exercitarea atribuțiilor aferente funcțiilor de conducere includ:

- a) încălcarea regimului juridic al răspunderii publice;
- b) utilizarea abuzivă a funcției pentru a obține calitatea de autor sau coautor al publicațiilor persoanelor din subordine;
- c) abuzul de autoritate pentru a obține salarizare, remunerare sau alte beneficii materiale din proiectele de cercetare-dezvoltare conduse ori coordonate de persoane din subordine;
- d) abuzul de autoritate pentru a obține calitatea de autor sau coautor al publicațiilor persoanelor din subordine ori pentru a obține salarizare, remunerare sau alte beneficii materiale pentru soți, afini ori rude până la gradul al III-lea inclusiv;
- e) obstrucționarea activității unei comisii de etică universitară sau a unei comisii de analiză în cursul cercetării unor abateri de la etica și deontologia universitară;
- f) nerespectarea prevederilor și procedurilor legale care privesc etica și deontologia universitară prevăzute în prezenta lege și în codurile de etică și deontologie universitară, care fac parte din cartea universitară, după caz, inclusiv nepunerea în aplicare a sancțiunilor stabilite de către comisiile de etică universitară, de CNATDCU sau CNEMU.

Art. 26 Abaterile de la normele de etică și deontologie privind respectarea ființei și demnității umane, prevăzute la art. 18 includ:

- a) abaterile care lezează ocrotirea drepturilor beneficiarilor direcți ai dreptului la educație;
- b) abaterile care știrbesc demnitatea beneficiarilor direcți ai dreptului la educație și a prestigiului profesiei;

- c) abaterile care lezează recunoașterea profesiei, a responsabilității și a încrederii conferite de societate, precum și a obligațiilor interne ce derivă din această încredere.

Art. 27 Abateri de la normele de etică și deontologie aplicabile studenților, studenților-doctoranzi, cercetătorilor post doctoranzi sau altor categorii de cursanți, includ:

- a) Abaterile prevăzute la art. 19.
- b) Afectarea integrității procesului de evaluare prin:
  - i. utilizarea de către persoanele evaluate a unor materiale folosite în procesul de evaluare care nu au fost elaborate de acestea sau utilizarea aceluiași materiale de către acestea pentru evaluări diferite;
  - ii. nedivulgarea unei relații de rudenie până la gradul III cu cadrul didactic evaluator.

Secțiunea a 2 a - Sancțiuni pentru încălcarea normelor de etică și deontologie universitară

Art. 28

(1) Tipurile de sancțiuni aplicabile personalului didactic, didactic auxiliar și de cercetare, inclusiv cu funcție de conducere, pentru încălcarea normelor de etică și deontologie universitară, sunt:

- a) avertismentul scris;
- b) retragerea și/sau corectarea tuturor lucrărilor publicate prin încălcarea normelor de etică și deontologie universitară;
- c) destituirea din funcția de conducere;
- d) interzicerea, pentru o perioadă determinată, a accesului la finanțare din fonduri publice competitive;
- e) suspendarea, pe o perioadă determinată de timp între un an și 5 ani, a dreptului de înscriere la un concurs pentru ocuparea unei funcții superioare ori a unei funcții de conducere sau ca membru în comisii de concurs;
- f) destituirea din funcția didactică sau de cercetare.

(2) Tipurile de sancțiuni prevăzute pentru încălcarea normelor de etică și deontologie universitară aplicabile studenților, studenților-doctoranzi, cercetătorilor post doctoranzi sau altor categorii de cursanți sunt:

- a) avertismentul scris;
- b) anularea rezultatelor evaluărilor;
- c) exmatricularea;
- d) alte sancțiuni prevăzute de Codul de etică și deontologie universitară al instituției de învățământ superior.

Art. 29 Pentru nerespectarea normelor de etică și deontologie în obținerea documentelor și titlurilor universitare, Ministerul Educației, pe baza unui raport întocmit de CNATDCU, poate lua următoarele măsuri:

- a) atenționarea publică a instituției de învățământ superior cu privire la aspectele constatate;
- b) sesizarea instanței competente în vederea anulării rezultatelor concursului, respectiv a anulării atestatului de abilitare;
- c) sesizarea comisiei de etică universitară în vederea analizării modului în care și-au îndeplinit obligațiile legale angajații instituției de învățământ, inclusiv referenți sau conducători de doctorat care au coordonat elaborarea de teze de doctorat dovedite a fi plagiate, personalul implicat în organizarea concursurilor din instituția de învățământ superior sau a procedurii de acordare a atestatului de abilitare;
- d) suspendarea dreptului instituției de învățământ superior de a organiza susțineri de teze de abilitare pe o perioadă de la unu la 3 ani;

- e) suspendarea dreptului instituției de învățământ superior de a organiza concursuri pentru ocuparea posturilor de conferențiar și profesor universitar pe o perioadă de la unu la 3 ani;
- f) retragerea acreditării domeniului din cadrul IOSUD, ceea ce implică retragerea dreptului IOSUD de a organiza concurs de admitere pentru selectarea de noi studenți-doctoranzi în domeniul respectiv;
- g) retragerea autorizației de funcționare provizorie a instituției de învățământ superior.

Art. 30 În cazul nerespectării normelor de etică și deontologie universitară de către instituția de învățământ superior, Ministerul Educației poate lua următoarele măsuri:

- a) monitorizarea pe o perioadă cuprinsă între 3 luni și un an a instituției de învățământ superior, în conformitate cu prevederile ordinului ministrului educației privind constituirea comisiei de monitorizare. Din comisia de monitorizare vor face parte cel puțin câte un reprezentant al ARACIS și al CNEMU;
- b) dizolvarea structurilor de conducere responsabile, respectiv consiliul departamentului, consiliul facultății ori CSUD, sau eliberarea din funcție a rectorului după consultarea senatului universitar;
- c) solicită ARACIS desfășurarea unei proceduri de evaluare externă a calității cu privire la respectarea standardelor și indicatorilor de performanță;
- d) propune Guvernului inițierea unui proiect de hotărâre sau lege, după caz, de reorganizare sau desființare a instituției de învățământ superior în cauză.

Capitolul V. Dispoziții finale

Art. 31 Setul de standarde de referință de etică și deontologie universitară în managementul universitar este prevăzut în anexa, care face parte integrantă din prezentul cod și stau la baza analizei și constatărilor realizate de CNEMU cu privire la nerespectarea eticii managementului universitar.

Art. 32 Sesizările privind încălcările normelor de etică și deontologie profesională înregistrate efectiv la CNATDCU, înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 199/2023 se soluționează de către CNATDCU cu respectarea procedurilor prevăzute în Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 33 În baza prezentului cod, instituțiile de învățământ superior acreditate sau autorizate provizoriu elaborează și aplică propriul Cod de etică și deontologie universitară.

Art. 34 În cazul în care faptele săvârșite întrunesc elementele constitutive ale unor infracțiuni sunt sesizate organele de urmărire penală competentă, în condițiile legii.

Anexa - Setul de standarde de referință de etică și deontologie universitară în managementul universitar

Nr. crt.	OBIECTIVUL GENERAL - CREȘTEREA GRADULUI DE IMPLEMENTARE A MĂSURILOR DE INTEGRITATE LA NIVEL INSTITUȚIEI DE ÎNVĂȚĂMÂNT SUPERIOR		
	Obiectiv specific nr. 1 - Principii fundamentale		
	Standarde	Indicatori de performanță	Riscuri
1	Stabilirea standardelor privind integritatea	Adoptarea unei proceduri operaționale prin care să se asigure un flux administrativ optim, astfel încât personalul care ocupă funcțiile de conducere, precum și structurile de conducere, să acționeze cu respectarea cadrului legal de integritate.	Orice comportament neetic sau conflict de interese care ar putea submina credibilitatea instituției de învățământ superior
2	Stabilirea standardelor privind transparența instituțională	Adoptarea unui ghid privind modalitățile prin care se realizează transparența decizională a procesului administrativ la nivelul instituției de învățământ superior, care să detalieze inclusiv procedurile de luare și de contestare a deciziilor.	Lipsa diseminării informațiilor relevante privind deciziile și procesele de luare a acestora, care trebuie să fie disponibile pentru toți membrii comunității universitare și pentru publicul larg, conduce la afectarea drepturilor și intereselor legitime ale studenților și ale personalului instituției.
Obiectiv specific nr. 2 - Relația cu comunitatea academică			
3	Stabilirea standardelor privind respectarea autonomiei academice	Adoptarea unei proceduri operaționale care să detalieze modul de exercitare a dreptului cadrelor didactice de a-și desfășura activitatea academică prin raportare la standardele reale și regulamentele privind procesele academice de predare și de cercetare.	Personalul cu funcții de conducere și structurile de conducere care nu respectă autonomia academică și independența facultăților și departamentelor în procesele academice afectează în mod direct calitatea proceselor educaționale.
4	Stabilirea standardelor privind dialogul social și consultarea	Stabilirea unei structuri sau desemnarea unui reprezentant, sub coordonarea directă a Consiliului de Administrație, care să gestioneze relația cu partenerii de dialog social și cu membrii comunității academice.	Personalul cu funcții de conducere și structurile de conducere să adopte decizii fără a avea un dialog deschis și o consultare cu membrii comunității academice.

Nr. crt.	OBIECTIVUL GENERAL - CREȘTEREA GRADULUI DE IMPLEMENTARE A MĂSURILOR DE INTEGRITATE LA NIVEL INSTITUȚIEI DE ÎNVĂȚĂMÂNT SUPERIOR		
Obiectiv specific nr. 3 - Administrarea resurselor			
5	Stabilirea standardelor privind gestionarea responsabilă a resurselor	<p>Elaborarea unei strategii instituționale privind utilizarea eficientă și responsabilă a resurselor umane, care să conțină cel puțin următoarele elemente:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Proiecția și evaluarea privind resursa umană necesară, raportate la nevoia reală a instituției de învățământ superior, pe activități de predare, cercetare și activități administrative; - Obiective privind asigurarea la nivelul resursei umane a unei proporții echitabile între cadrele didactice cu grade didactice diferite, ținând cont de nevoile reale ale instituției de predare și cercetare; - Obiective privind prevenirea conflictului de interese; - Obiective privind selecția de personal prin raportare la nevoia reală a instituției de învățământ superior; - Obiective privind comunicarea internă și informarea personalului instituției cu privire la noutăți legislative și la drepturile și obligațiile pe care aceștia le au, precum și cu privire la modul în care le pot exercita. 	Personalul cu funcții de conducere și structurile de conducere nu administrează resursele instituției cu responsabilitate, având ca efect utilizarea inadecvată a resurselor.
6	Stabilirea standardelor privind finanțarea instituțională	Stabilirea unor ghiduri operaționale privind identificarea, obținerea și utilizarea resurselor financiare diverse, la care instituțiile le pot accesa, în conformitate cu prevederile legale.	Personalul cu funcții de conducere și structurile de conducere nu gestionează în mod eficient și transparent resursele financiare, inclusiv cele externe sau sponsorizări, afectând astfel performanța instituției.

Nr. crt.	OBIECTIVUL GENERAL - CREȘTEREA GRADULUI DE IMPLEMENTARE A MĂSURILOR DE INTEGRITATE LA NIVEL INSTITUȚIEI DE ÎNVĂȚĂMÂNT SUPERIOR		
Obiectiv specific nr. 4 - Raportare și conformitate			
7	Stabilirea standardelor privind raportarea transparentă	Publicarea, în conformitate cu prevederile legislației privind transparența decizională și accesul la informații de interes public, pe pagina de web a instituției a datelor și informațiilor privind activitățile instituției, finanțele și rezultatele academice, precum și a rezultatelor generale ale evaluării semestriale a cadrelor didactice.	Afectarea principiului transparenței și a autonomiei universitare, precum și a valorilor statuate în cartă universitară, asumată de întreaga comunitate academică.
8	Stabilirea standardelor privind conformitatea cu normele de etică și deontologie	Stabilirea unor ghiduri operaționale care să detalieze procedurile legale și administrative privind abordarea și soluționarea încălcărilor etice și deontologice, precum și a comportamentelor abuzive ale membrilor comunității universitare, care pot leza integritatea fizică sau psihică a persoanelor, cu precizarea sancțiunilor adecvate pentru nerespectarea respectivelor proceduri.	Afectarea calității și performanței proceselor educaționale și de cercetare, dezvoltarea unui climat impropriu pentru bune relaționări între membrii comunității și încălcarea drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor.